

2-529
1

პირველი პირველი

~~ЗАДА 7.02.
ШКАФЪ №
ПОЛКА 8. № 177~~

~~პირველი~~

~~„ბაჭონი“~~

თბილისი
ბტაშა ე. ბელაძისა,
1895.

27/630

12-74

213.

НГРХЗ.
0-12

ისწილება სპარტაკოს უკუ-
ლა წიგნის მაღაზიებში

ესაა ერთი მაგრი

1769
95

ბიოგრაფიკი გვანაძე

H 173
012

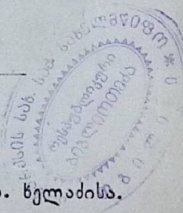
„ბატონიშვილი ლევანი“.

№ 3001.

2529

თბილისი, სტამბა ე. ი. ხელაძისა.
1895.

„ბატონიშვილი ლევანი.“

ბატონიშვილი ლევანი
ბაღში ჰზის ჩაფიქრებული;
მის ზევით ყურძნის მტევანი
იზრევა დამწიფებული;
იქიცი გამსქდარსა ბროწეულს
ჰსურს სიმწიფისა ჩვენება
და ცას გაჰყურებს მოწეულს

Дозволено Цензурою 30 Де-
кабря 1894 года.

—4—

შემოდგომისა შვენება.
უმშვენებს სახეს გმირულსა
თეთრი წვერი და ულვაში
ძმობაში თავ-განწირულსა,
ულმობელს შურის-გებაში.

—
ამ დროს გამოჩნდნენ ცხენები
მსუბუქად განაჰყენები.

—
ცხენზე იმისი ცოლია,
ქეთო, წელისა მრხეველი,
ვარსკლავებისა ტოლია

— 5 —

მათს გუნდში გასარეველი;
მასთან ჰსეირნობს მამია,
ჭაბუკი კეთილ-შობილი,
ძმისა მოყვარე ძამია,
აგრე ძმებისგან ხმობილი.
ქეთო ტურფა და ნარნარი
ღიმილით უმზერს არესა,
მამია ეშხით დამწვარი
ეცემა სიმღელვარესა;
ხმა მისი გულ-ამომჯდარი
გულში მფრქვევია ალისა
ხმაა—ოჰ ეჭვი არ არი—

—6—

დადაგულ მოტრფიალისა.
სული განაბა, გაშეშდა
ლევან, მორკმული ძლევითა,
მიწას არაჰგრძნობს ფეხ-ქვეშ და
ცისა კამარას ზევითა.

—

მამია ჰღელავს: „მზადა ვარ
მივყვე ამ შენსა ნებასა;
შენ კარგად იცი, სადა ვარ,
ნუ უცდი გათენებასა;
მოდით—ფულს როგორ დაგიჭერ
ხუთასი ოქროს წონასა,

—7—

ოღონდ გაგიხსნა კი ერთ-ჯერ
დილი ვარდისა კონასა...“
აგრე ჰაერში მიჰკრთიან
ხმები ტკბილ-მოსასმენები,
მიირხევიან, მიდიან,
მიჰთამაშობენ ცხენები.

„ხუთასი ოქროს“... ნიავემა
ეს-ღა გადასცა ლევანსა;
ჩირგვი შეირყა, ქლიავემა
ტოტი ჰკრა ყურძნის მტევანსა,
და დანარჩენი, რაიცა

—8—

იქა წარმოსთქვა ენამა,
ბაღიდან ბაღში გაიცა,
შთანთქა ბუნების ქშენამა.
მაინც დაეწო იქ გული
ლევანს ექვისა შხამითა
და კარგად აშფოთებული
შინ წამოვიდა ღამითა.

—
სახლში ანათებს ღამპარი,
ფანჯრებში გამომქვირვალი;
სახლის წინ კაცი არ არი—
მხოლოდ მონა ჰზის მტირალი.

• — 9 —

ლევანი ჰკითხავს-,,რა მოჰხდა?“
სევდით ამისა მჭვრეტელი;
მონა კრძალვითა წამოხტა,
ეტყვის ცრემლისა მფრქვეველი:
,,სიზმარი ვნახე, ვუმზერდი
ტურფას რამ საბაღნაროსა,
ცისა ნარნარი გულ-მკერდი
გულში ეხატა წყაროსა;
ბულბული სტვენით შეტრფოდა
ვარდის შტოვების ღუნვას
სხივი ქვეყანას დაჰკრთოდა,
გულს უქარვებდა ჰმუნვასა.

—10—

ამ დროს რაღამაც ჩირგვი და
ფოთლები ააშრილა;
ბაღში ვიღაცა შევიდა—
ქალი შევნიშნე ციალა.
მიამა, ქალი რომ ვნახე,
გულზე სევდისა დამჩენი,
თუმც დამავიწყდა მის სახე,
ისე გამიწყრა გამჩენი;
ტურფა, ნაზი და ნარნარი,
ვით მის სამშობლის კამარა,
ვნახე—ეხვია ზეწარი,
იყო პერანგის—ამარა.

— 11 —

მამია იქვე დაუხვდა:

„მოდო, შენ გენაცვალეო!..“

ლევანი შეჰკრთა, შეწუხდა—

„მესმის და გამეცალეო,“

და თვის ოთახში შევიდა
თავის ამაყად მჩენელი.

მონა გულ-საწო რყევითა

მოჰშორდა ცრემლის მფრქვეველი

—
მზეს არ-დაფარულს ღრუბლითა
არ მოაკლდება მზეობა,
ლევანს არ-შეხრილს შუბლითა

—12—

სიმხნე და მოცალოება,
 რომ შეისრულოს წადილი,
 გულს მოაძალოს წვალება,
 ლხენა გაჰხადოს ადვილი
 და ყანწის დატრიალება.
 ნადიმი გამართულია,
 სტუმრებს არა აქვსთ ტევანი,
 ყველა გულ-მხიარულია,
 მხიარულია ღევანი.
 წამოდგა იგი: „ღვინოს ვსვამ,
 სიტყვის მომეცით ნებაო!“
 ყველა გაჩუმდა, —თამადამ:

—13—

„სმენა და გაგონებო!„

—

ცოლს მიუბრუნდა მდიმარეს,
უთხრა: „შეგასხამ ქებასა—
სადაც შენა ხარ, იმ არეს
შენა ჰყენ სიტკბოებასა;
ქმარს არ ივიწყებ ამასთან
შენსა მორჩილსა მონასა,
შენ მას ფულებსაც მოუტან
ხუთასი ოქროს წონასა.
იგი ნაშოვნის გქონია
შენ სასახელო ქცევითა,

— 14 —

შენახული გაქვს, მგონია,
ეხლა ბალიშის ქვევითა..“

—

ფერი დაედო სამარის,
მაინც სიტურფე რამ არის
ქეთო—შვენება ამ არის.
წამონთებული ბრაზითა
ქმარს შეანათა თვალები
და ტანის რხევით ნაზითა
გავიდა—კმუნვის ალები
სხვამა შეჰნიშნოს არ უნდა,
არცა გულისა წყლულები;

—15—

წუთი გავიდა—დაბრუნდა,
ქმარსა გადასცა ფულები.
ერთიც შეჰხედა და იმით,
წამწამებისა ციმციმით,
მის გულსა გაუზიარა,
ვით უწინ, ბრაზი კი არა,
შიში, კრძალვა და ვედრება
და მეგობრული ყვედრება.

—
არა ინძრევა არავინ
და ლევანიცა წადგა წინ:
„თავს ძვირად ჰფასობ, გეტყობა,

— 16 —

რომ მიგაქვს ხუთჯერ ასიო,
ათი შაური გეყოფა,
ეს არის შენი ფასიო! „
და ცოლსა დაუჩხრიალა
გროშები—„მას დაჯერდიო! „
შემდეგ დასცალა ფიალა—
„მამიავ, ალლაჰ—ვერდიო! „
და თან ხუთასი ოქროცა,
ათ-შაურ—გამოკლებული,
იმას, გადასცა. აკოცა
და დაჯდა ცეცხლ-მოდებული.

უცებ დაბნელდა ქვეყანა,
სახლმა დაიწყო ტრიალი,
მოძრაობაა ყველგანა.
ოხვრა, კვნესა და ზრიალი;
სტირის სადღაცა ბავშვი და
ისმის ჭიჭისა მტვრევანი,
და ყველაფერი დამშვიდდა—
გონზე მოვიდა ლევანი.

იმის წინ ტანი-ლერწამი
ცოლისა გაშხლართულია,

F2.529
1

—18—

გიშრის წარბი-და-წამწამი
მელნად თვალს გადასმულია;
ფერ-მიხდილს წყლისა გუბეში
უბრწყინავს საძაჯურები
და მიერხევა უბეში
ცვარი გულს მინაპკურები

სწრაფად ადგება ლევანი
და იხევიან ყველანი.

ხელი მოჰხვია მშვენიერს,
ტანსა ტკბილ-მოსახვეველსა

— 19 —

მკერდი მკლავს მოხვდა ღონიერს,
გული გულს, სევდით მრხეველსა;
მან, ვით წერილი ტრფობისა,
გულს მიიწება ერთობ ის,
ნიშნად აზრის და გრძნობისა
აწ შეუცვლელი ერთობის;
და აგრე ოთახს მიჰმართა,
იქ მოასვენა, დაჰმაღა;
აქ შესდგა გროვა სტუმართა,
ვით მის მორჩილი ამაღა.

—
მაგრამ სად არის მამია,

—20—

ძმისა მოყვარე ძამია?

გავიდა იგი დამწვარი,
ცხენი მოართვეს ბედკრულსა;
მონას უბრძანა: „უთხარი
შენსა ბატონსა ქებულსა,
რომ მისი ვარდი, მის ია,
მისი იქნება მარადის,
რომ ჩემი გულიც მისია,
გამოადგება ფარად ის;
რომ მას საფლავშიც ჩავყვები,
თუ სჭირს რამ უბედურება,

—21—

ისე ვერ დავენახვები,
უთხარ—ნუ დამემდურება.“

—

სთქვა და ცხენსა ჰკრა—,

ცხენიცა

წავიდა როგორც ისარი;
ტურფა, არ-მოსაწყენი ცა
მას რომ დაჰხარის—ის არი.
მიჰქრის თავ-დავიწყებული,
აქ დაჰკარგვია ბინა გულს,

—22—

მაგრამ სად წავა ბედკრული,
სად გაექცევა სინანულს.

გ. გვაზავა.

10 ოქტომბერს 1893წ.

